

Datum raadsvergadering	18-04-2013
Raadscommissie	Financiën en Veiligheid
Datum raadscommissie	12-06-2013
Bijlagen	2

Registratienr.	BD 13.3655637
Datum B&W besluit	21 mei 2013
Portefeuillehouder	Schroor
Steller	G. Urban
Telefoon	7645
E-mail	gerrit.urban@groninge n.nl

Onderwerp

Rapportages interbestuurlijk toezicht

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. kennis te nemen van de brief van GS over de vormgeving nieuw interbestuurlijk toezicht in 2013;
- II. kennis te nemen van de rapportages per toezichtterrein in het kader van het interbestuurlijk toezicht (IBT).

(Publieks-)samenvatting

Vanaf dit jaar zal het interbestuurlijk toezicht op de uitvoering van gemeentelijke taken in eerste instantie gaan gebeuren door de raad. In tweede instantie zal de provincie toezicht uitoefenen op de uitvoering van de taken, op basis van de informatie van het college daarover aan de raad.

De beleidsterreinen waarop provinciaal voor wat betreft het IBT het accent is komen te liggen zijn financiën, archief, Wabo, ruimtelijke ordening en huisvesting statushouders.

Hierbij worden de rapportages IBT per toezichtsterrein aangeboden. In het kort betekenen de uitkomsten van de rapportages dat voor de toezichtsterreinen de volgende kwalificatie wordt gegeven: huisvesting statushouders (goed), financiën (matig), archief (matig), Wabo (matig) en ruimtelijke ordening (matig).

Inleiding

Vanaf dit jaar gebeurt het interbestuurlijk toezicht op de uitvoering van een aantal gemeentelijke taken op een andere wijze. Op 1 oktober 2013 is daarvoor de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. In plaats van het rechtstreekse toezicht op gemeentelijke taken door provincie of Rijk, gebeurt het toezicht op de uitvoering van de taken door het college in eerste instantie door de raad. In tweede instantie zal de provincie toezicht uitoefenen op de uitvoering van de taken, op basis van de informatie van het college daarover aan de raad. Deze informatie zal, na behandeling in de raad, worden gestuurd aan de provincie inclusief het raadsbesluit. Uw raad is per brief van 2 april 2013 geïnformeerd over de nieuwe toezichthoudende rol.

Beoogd resultaat

Rapporteren aan uw raad en aan de provincie over de uitvoering van de toezichtsterreinen huisvesting statushouders, financiën, archief, Wabo en ruimtelijke ordening.

Kader

De Wet revitalisering generiek toezicht, die op 1 oktober 2012 in werking is getreden.

Argumenten/afwegingen

Tussen de provincie en Groninger gemeenten zijn criteria en risico's afgesproken op basis waarvan bepaald kan worden hoe het college de taken heeft uitgevoerd. In de bijlage bij de brief van de provincie zijn de toetsingscriteria opgenomen. De eigen beoordeling aan deze criteria en van de risico's leidt tot een oordeel dat deze taken goed, matig of slecht zijn uitgevoerd in 2012.

Goed, matig, slecht.

De term "goed" betekent dat de gemeente op (vrijwel) alle punten voldoet aan de beoordelingscriteria. Er zijn geen of slechts kleine verbetermogelijkheden. In het volgende jaar zal er voor deze categorie behoudens bijzondere omstandigheden geen sprake zijn van provinciale toezichtbemoediging.

De term "matig" houdt in dat de gemeente op één of meer punten niet (geheel) voldoet aan de beoordelingscriteria of er is onvoldoende inzicht in de uitvoering op die punten. Er is daarmee ruimte voor verbetering. Zo nodig dienen daarvoor herstelmaatregelen te worden aangegeven. Afhankelijk van de te nemen maatregelen zal de provincie bekijken of in overleg zal worden getreden met de gemeente.

De term slecht betekent dat de gemeente niet voldoet aan de wettelijke vereisten. Dit betekent concreet taakverwaarlozing. Wanneer sprake is van taakverwaarlozing zal de provincie gebruik maken van haar bevoegdheden.

Hierbij moet gezegd worden dat er bij de beoordelingscriteria sprake is van veel procedurele punten. Ook wordt de lat erg hoog gelegd voor het oordeel "goed", omdat aan vrijwel alle punten moet worden voldaan. Dit betekent dat vrij snel sprake is van het oordeel "matig", als aan een (procedureel) punt niet wordt voldaan. Dit is de consequentie van de methodiek die tussen de provincie en de gemeenten is afgesproken. Na beoordeling van de taken aan de criteria zijn wij van mening dat er eigenlijk een categorie mist tussen "goed" en "matig". De beoordeling "matig" betekent dan ook niet direct dat hiermee grote risico's worden gelopen. Wij zullen dit knelpunt in de indeling in de categorieën goed/matig/slecht inbrengen bij de evaluatie die de provincie zal gaan doen van de afgesproken werkwijze.

Rapportages per toezichtsterrein.

Hieronder zal in het kort per toezichtsterrein worden weergegeven of hiervoor het oordeel goed, matig of slecht wordt gegeven, wat daarvoor de belangrijkste redenen zijn en indien van toepassing, welke herstelmaatregelen getroffen worden. De rapportages zelf zijn achter dit voorstel gevoegd.

Wij scoren daarbij op 1 toezichtsterrein goed en op 4 toezichtsterreinen matig. Wij zijn daarbij van mening dat wij het niet slecht doen, maar vanwege met name procedurele punten komen we gelet op de beoordelingscriteria toch bij 4 terreinen uit op het oordeel "matig". De risico's daarvan achten wij zeer gering.

- *Huisvesting statushouders (vergunninghouders verblijfsvergunning).*

Oordeel: goed

De taakstelling voor het aantal te huisvesten vergunninghouders is voor 2012 gehaald. Daarbij is ook de achterstand van 2011 ingelopen.

- *Financiën.*

Oordeel: matig

Het oordeel matig komt voornamelijk vanwege het negatieve jaarrekeningsaldo en de verslechterde solvabiliteit van de gemeente. Dit oordeel betekent dat op basis van de rekening de gemeente nog steeds onder repressief toezicht zal staan door de provincie.

Wij onderkennen de financiële problematiek en werken aan het versterken van het weerstandsvermogen. Dit wordt ook zichtbaar in deze jaarrekening.

Daarnaast kunnen wij constateren dat het onderhoud van kapitaalgoederen in beeld is en onze BORG score op peil. Vanwege de laatste genoemde indicatoren kwalificeren wij ons daarom niet als slecht.

- *Archief.*

Oordeel: matig

Het oordeel matig komt omdat een werkend kwaliteitssysteem voor de toetsing van het beheer van de archiefbescheiden aan kwaliteitscriteria ontbreekt.

Verder zijn er de volgende verbeterpunten: een actueel en geordend overzicht van archiefbescheiden is niet bij ieder organisatieonderdeel aanwezig. Er is verder geen zicht op de archiefzorg bij de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt.

Wij concluderen dat het niet voldoen aan de voornoemde punten leidt tot aantoonbaar lage risico's. Voor de aandachtspunten is een verbeterplan opgesteld bestaande uit de volgende punten, waarmee we er voor gaan volgend jaar de score "goed" te halen:

- ontwikkelen van een kwaliteitssysteem: start april 2013, oplevering december 2013 en implementatie 2014;
- geordend overzicht van archiefbescheiden: start april 2013, oplevering januari 2014;
- zicht krijgen op de archiefzorg van de gemeenschappelijk regelingen: start 2013, oplevering december 2013.

- *Wabo.*

Oordeel: matig

De beoordeling vindt plaats vanuit het beschikbaar hebben van een actueel beleid, een jaarprogramma en vervolgens een evaluatie over het uitgevoerde programma. Daarnaast wordt beoordeeld of de raad en GS van de provincie (tijdig) zijn geïnformeerd over bovenstaande onderdelen. Op basis van dit laatste criterium komen wij tot de conclusie dat wij matig scoren: het jaarlijkse uitvoeringsprogramma was niet vóór 1 januari en het jaarverslag niet vóór 1 april vastgesteld door het college en beschikbaar voor raad en GS (de beoordelingscriteria waren toen overigens ook nog niet vastgesteld). We hebben ons beleid en de uitvoering van onze risicothema's op orde. De risico's van de kwalificatie "matig" zijn zeer beperkt. De verbeteractie om uiteindelijk de "groene" status te verwerven bestaat voornamelijk uit het tijdig opleveren van het uitvoeringsprogramma. Dit programma moet jaarlijks vóór 1 januari zijn vastgesteld. Het is op dit moment nog niet inzichtelijk of het uitvoeringsprogramma 2014 vóór 1 januari 2014 zal zijn vastgesteld.

- *Ruimtelijke ordening.*

De gemeente beschikt nagenoeg voor het gehele grondgebied over één of meer bestemmingsplannen. Het overgrote deel daarvan is actueel (minder dan 10 jaar oud); van de andere bestemmingsplannen is van het overgrote deel de periode op basis van artikel 3.1, derde lid, Wro verlengd. De geactualiseerde en verlengde bestemmingsplannen dekken de risico's af. Bij de gebieden die nog niet belegd zijn met een (actueel) bestemmingsplan doen de risico's zich niet voor. Daarnaast worden in het eerste half jaar van 2013 nog de nodige actualisaties afgerond. De verbeteracties om uiteindelijk de "groene" status te verwerven bestaan uit het afronden van het actualiseringsprogramma, zoals afgesproken met uw raad. Hiermee is echter nog niet gezegd dat, gelet op de strenge eisen, volgend jaar "goed" gescoord zal gaan worden.

Toezicht door de raad.

Wij stellen hierbij voor van de rapportages kennis te nemen. Het is aan uw raad om o.g.v. de Gemeentewet en de Wet revitalisering generiek toezicht de toezichthoudende en controlerende rol uit te oefenen.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan dit voorstel.

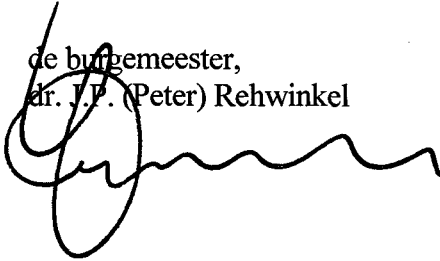
Realisering en evaluatie

Over de wijze en het tijdstip van verantwoording van het college aan de raad over de beleids-terreinen heeft de provincie aangegeven te verwachten dat gemeenten de verantwoording zoveel mogelijk laten samenlopen met de P&C-cyclus, bij de momenten van bespreking van de begroting en de jaarrekening. 2013 wordt als een overgangsjaar gezien door de provincie. Wij hebben besloten om de rapportages IBT nog niet op te nemen in de jaarrekening 2012, maar eerst een afzonderlijk voorstel met de rapportage IBT op te stellen. Er zal op worden ingezet om bij of tegelijk met de behandeling van de begroting 2014 de doelen per beleidsterrein aan te geven. Ook zullen we bekijken in hoeverre het mogelijk is een paragraaf IBT op te nemen in of bij de begrotingen en jaarrekeningen voor volgende jaren.

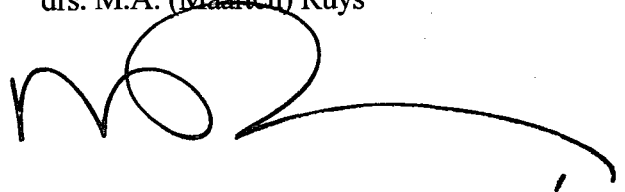
Nadat uw raad een besluit heeft genomen op dit voorstel, zullen de rapportages inclusief het raadsbesluit aan de provincie worden gestuurd. De provincie zal het tweedelijns toezicht hierop uitvoeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

provincie
groningen

bezoekadres: Martinikerkhof 12

Aan de colleges van Burgemeester en
Wethouders in de provincie Groningen

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

algemeen faxnr: 050 316 49 33

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

Datum : - 5 MAART 2013
Briefnummer : 2013-09528/10/A.19, BJC
Zaaknummer : 446112
Behandeld door : Coerts H.
Telefoonnummer : (050) 316
Antwoord op :
Bijlage : 1
Onderwerp : Vormgeving nieuw interbestuurlijk toezicht in 2013

Geacht college,

Bij brief van 26 juni 2012 hebben wij u bericht over de herziening van het interbestuurlijk toezicht: het toezicht van de ene overheid op de andere (rijk-provincie, provincie-gemeenten, provincie-waterschappen). Op dat moment was nog onduidelijk wanneer de Wet revitalisering generiek toezicht, de wet die de herziening van het interbestuurlijk toezicht regelt, in werking zou treden. Inmiddels is deze wet per 1 oktober 2012 van kracht geworden.

Het nieuwe toezicht moet soberder, selectiever en risicogerichter worden en gaat uit van vertrouwen van de toezichthouder in de onder toezicht gestelde. Het is in eerste instantie niet aan de toezichthouder, maar aan vertegenwoordigende organen als de Gemeenteraad en Provinciale Staten om toezicht te houden op de uitoefening van medebewindstaken door de colleges.

Hoewel er voor het financieel toezicht en het toezicht op waterschappen in wettelijke zin niets wijzigt, is het wel de bedoeling dat de uitvoering van het toezicht, in de geest van de nieuwe wet gaat plaatsvinden.

Samen met in eerste instantie de gemeente Hoogezand-Sappemeer en vanaf medio 2012 ook met de andere gemeenten in de provincie Groningen hebben wij het nieuwe interbestuurlijk toezicht in de provincie Groningen ontwikkeld. Daarbij zijn de volgende aspecten aan de orde geweest:

- de toezichtgebieden
- de risico's op de diverse toezichtgebieden
- de benodigde toezichtinformatie
- de toezichtcriteria.

Eind vorig jaar is een concept voor het nieuw interbestuurlijk toezicht in de provincie Groningen voorgelegd aan achtereenvolgens de klankbordgroep van burgemeesters, de Broederschap van gemeentesecretarissen en op 4 februari jl. in VGG verband aan betrokken burgemeesters en wethouders. Met dit concept is ingestemd. Op 5 maart jl. vond hierover vervolgens besluitvorming in GS plaats.

In bijgevoegde notitie "Interbestuurlijk toezicht (IBT) in de provincie Groningen in 2013" is de wijze waarop wij dit jaar interbestuurlijk toezicht willen uitoefenen

GEDEPUTEERDE STATEN

vastgelegd. Dit betekent o.a. dat in het jaarverslag bij de jaarrekening 2012 voor het eerst op de nieuwe manier verantwoording over de medebewindstaken naar de gemeenteraad toe moet worden afgelegd.

Aan het einde van dit jaar willen wij de nieuwe werkwijze graag met u evalueren.

Wij zijn ons goed bewust van het feit dat de rol van de gemeenteraad in het nieuwe interbestuurlijke toezicht anders wordt en dat de raad gesteund dient te worden die nieuwe rol goed op te pakken. Wij willen u daarbij als provincie graag van dienst zijn. Wij willen u ook vragen deze brief en de bijgevoegde stukken aan uw raad ter beschikking te stellen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Interbestuurlijk toezicht (IBT) in de provincie Groningen in 2013 (vastgesteld door GS d.d. 5 maart 2013)

1. Inleiding

Op 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht (Wet rgt) van kracht geworden. Deze wet is de basis voor het nieuwe interbestuurlijk toezicht, het toezicht van de ene overheid op de andere overheid (rijk-provincie, provincie-gemeenten, provincie - waterschappen). Het toezicht richt zich op naleving van regelgeving in medebewind en uitvoering van autonome taken door de lagere overheid.

De instrumenten die de toezichthouder tot zijn beschikking heeft zijn indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing en schorsing en vernietiging. Voor het tot het gebruik van deze (zware) instrumenten komt, worden over het algemeen een aantal stappen doorgelopen. De eerste stap is het signaleren, dat er mogelijk iets aan de hand is. Daarna volgen andere stappen, die uiteindelijk kunnen uitmonden in de indeplaatsstelling. Het totaal van stappen wordt de interventieladder genoemd.

Kernpunten van de nieuwe wet:

- het toezicht van rijk en provincies moet soberder en risicogerichter worden
- in eerste instantie ligt er een belangrijke rol voor vertegenwoordigende organen als Provinciale Staten en gemeenteraden om in het kader van de horizontale verantwoording toezicht te houden op de colleges van GS en B en W
- de toezichthouder moet niet te dicht op de onder toezichtgestelde zitten. Die moet de ruimte en het vertrouwen krijgen om haar taken uit te voeren

2. Doel

In deze notitie wordt aangegeven hoe Gedeputeerde Staten (GS) het interbestuurlijk toezicht in 2013 vorm en inhoud willen geven. Dit nieuwe interbestuurlijk toezicht is in nauw overleg met de gemeente Hoogezand-Sappemeer en de overige gemeenten in de provincie Groningen ontwikkeld. De gemeente Hoogezand-Sappemeer was vanaf 2011 als pilotgemeente betrokken.

3. Context

Commissie Oosting

Ter vermindering van het interbestuurlijk toezicht stelde het kabinet in 2006 de commissie Oosting in. De commissie kreeg de taak het interbestuurlijk toezicht in Nederland door te lichten en te zoeken naar mogelijkheden om de manier van toezicht houden te veranderen. Het toezicht van de ene bestuurslaag op de andere zou wel moeten blijven, maar dit zou simpeler en efficiënter moeten. Het zou ook meer uit moeten gaan van onderling vertrouwen.

De conclusie van de commissie was dat het toezicht simpeler kan. Zo zou in ieder geval een groot aantal goedkeuringsvormen in allerlei bijzondere wetten (bijvoorbeeld de verklaring van geen bezwaar) kunnen vervallen. Reeds bestaande toezichtinstrumenten als schorsing en vernietiging en indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing zouden voldoende moeten zijn.

4. Visie op het nieuwe interbestuurlijke toezicht

GS willen conform de intenties van de commissie Oosting toezicht uitoefenen. Voor GS is daarbij het volgende belangrijk:

1. Goede interbestuurlijke verhoudingen zijn gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Bij gedecentraliseerde taken moet er vertrouwen vanuit de provincie zijn in de taakbehartiging en in het stelsel van horizontale verantwoording.
2. Elke overheidslaag is zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van de taakuitvoering.
3. Van de hogere overheid mag worden verwacht dat het accent ligt op het aan de voorkant stellen van duidelijke kaders. Toezicht daarentegen vindt achteraf plaats en daarvoor moeten de instrumenten schorsing, vernietiging en in de plaatsstelling worden gebruikt.

In de pilot met Hoogezand-Sappemeer en vervolgens in nauw overleg met de andere gemeenten in de provincie Groningen is de invulling en vormgeving van het nieuwe interbestuurlijk toezicht in verband met de volgende onderwerpen besproken:

- toezichtgebieden
- risico's
- toezichtinformatie
- toezichtcriteria

Deze onderwerpen worden hieronder uitgewerkt.

5. Toezichtgebieden

De Wet rgt beoogt tot een versimpeling van het toezicht te komen in die zin dat slechts één bestuurslaag toezicht houdt op een andere bestuurslaag. De provincie is de overheidslaag die toezicht houdt op de uitvoering van medebewindstaken door de gemeentebesturen. Van dit uitgangspunt wordt slechts afgeweken indien de provincie op het betreffende beleidsterrein geen taak of expertise heeft. In dat geval berust het interbestuurlijk toezicht bij het rijk.

Er zijn ook terreinen waar de provincie wel toezicht houdt, maar die niet onder de werking van de Wet rgt vallen, zoals het toezicht van de provincie op waterschappen en het financieel toezicht. Overigens valt het toezicht op de archieven van waterschappen wel weer onder de werking van de Wet rgt.

De gemeentelijke medebewindstaken waar de provincie in verband met de Wet rgt toezicht op houdt zijn archieven, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, wonen (huisvesting statushouders), monumenten en archeologie en water.

6. Risico's

De Wet rgt gaat uit van risicogericht toezicht. Dit betekent dat er vanuit de toezichthouder vooral aandacht moet zijn voor medebewindstaken waar (maatschappelijke) risico's aan vast zitten. Samen met de pilotgemeente zijn de risico's in beeld gebracht op een vijftal terreinen: wonen, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, archieven en het financieel toezicht.

Het financieel toezicht valt formeel niet onder de werking van de Wet rgt, maar het is wel de bedoeling van de wetgever, dat het zoveel mogelijk risicogericht wordt georganiseerd.

Daarom is in het kader van de pilot ook aandacht besteed aan de risico's op dit terrein. Voor wat betreft de Wabo is uitgegaan van de risico's, die op landelijk niveau door het IPO en BZK in samenwerking met de voormalige VROM-inspectie zijn gedefinieerd.

Aan het toezichtgebied water is geen aparte aandacht besteed in de pilot, omdat water veelal onderdeel is van ruimtelijke ordening (ruimtelijke plannen) en milieu.

Gemeenten dienen GS wel te informeren over besluitvorming in verband met het gemeentelijk rioleringsplan (art. 4.22 Wet milieubeheer). De gebruikelijke planperiode hiervoor is vier jaar.

Monumenten en archeologie was geen onderdeel van de pilot, omdat in eerste instantie niet bekend was dat dit terrein van de erfgoedinspectie naar de provincie zou gaan. De risico's op dit terrein zijn onafhankelijk van de pilot in beeld gebracht.

Een overzicht van de risico's, niet alleen op het terrein van monumenten en archeologie, maar voor alle toezichtterreinen, is verwerkt in het laatste hoofdstuk van deze nota. Dat hoofdstuk vormt de concrete uitwerking voor het jaar 2013 van het nieuwe interbestuurlijke toezicht.

Het vaststellen van risico's is overigens niet een eenmalige gebeurtenis, maar dient periodiek plaats te vinden en is ook aan verandering onderhevig; zo kan uit (nader) onderzoek blijken dat er nieuwe risico's bijkomen. Het is aan de gemeente als eerstverantwoordelijke overheid om zich hier een goed beeld van te vormen (bv middels een risicoanalyse) en dat te blijven doen. Het is aan de provincie als toezichthouder om zich een

beeld te vormen over de risicoanalyse door de gemeenten en van de maatregelen die genomen worden. Wanneer blijkt dat gemeenten hun medebewindstaken niet voldoende uitvoeren, zal de provincie moeten optreden. Dit geldt overigens ook als de provincie kennis krijgt van het niet goed uitvoeren van medebewindstaken, die niet als risicovol betiteld kunnen worden. De focus is echter in eerste instantie gericht op de risicovolle taken.

7. Benodigde toezichtinformatie

De provincie gaat uit van een adequate taakuitoefening door de colleges van B en W en toezicht daarop vanuit de gemeenteraad. Om tot een goed oordeel te kunnen komen over de taakuitvoering door gemeenten heeft de provincie informatie nodig. Het is in de lijn van het nieuwe interbestuurlijk toezicht, dat de provincie in beginsel gebruik maakt van de informatie die de gemeenteraad van het college ontvangt, dan wel put uit jaarverslagen, programma's *etc die conform wettelijke voorschriften op de diverse toezichtterreinen door het gemeentebestuur vastgesteld dienen te worden.*

Op termijn zou de informatie die gemeenten op de website "Waarstaatjegemeente.nl" onder het kopje toezichtinformatie plaatsen, voldoende informatie voor de provincie moeten kunnen opleveren. Deze website is nog in ontwikkeling.

Met de gemeenten is afgesproken, dat het jaarverslag bij de jaarrekening en de begroting voor het volgende jaar de momenten zijn om verantwoording af te leggen door het college over de uitvoering van medebewindstaken. Het ligt voor de hand dan ook de andere stukken voor de raad te agenderen, die conform de wettelijke voorschriften gemaakt dienen te worden, zoals het programma en het jaarverslag Wabo.

De provincie moet de betreffende stukken en het verslag van de raad ontvangen dan wel op de website van de gemeenten terug kunnen vinden. In de stukken moet naar voren komen hoe door de gemeente uitvoering wordt gegeven aan de taken die ze in medebewind uitvoert. In het geval van een matige of slechte uitvoering van taken moet worden aangegeven welke herstelmaatregelen getroffen worden. De gemeente moet ook blijken geven zich bewust te zijn van de risicogebieden in de taken die ze in medebewind dient uit te voeren.

Geen informatie, te weinig informatie of informatie waaruit blijkt dat de taakuitvoering door gemeenten niet adequaat is, is reden voor de provincie om in gesprek te gaan met het gemeentebestuur.

Buiten de informatie die de provincie krijgt van de gemeentebesturen kan er op basis van incidenten, dan wel verzoeken van burgers, dan wel berichten in de media ofwel bilaterale contacten reden voor de provincie zijn om in gesprek te gaan met het gemeentebestuur.

Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen incidentele informatie en systematische toezichtinformatie. Indien het provinciebestuur in een incidenteel geval behoefte heeft aan informatie van de gemeente – zoals naar aanleiding van een signaal het geval kan zijn – dient het gemeentebestuur deze informatie desgevraagd te verstrekken. Dit wordt in art. 118 van de Gemeentewet geregeld. Het provinciebestuur heeft voor de uitoefening van de toezichthoudende taak echter ook behoefte aan structurele informatie met vooraf bepaalde regelmaat en omvang.

Met de Wet revitalisering generiek toezicht wordt in artikel 124 h van de Gemeentewet een wettelijke basis gecreëerd voor een algemene maatregel van bestuur. Op basis van dit artikel in de Gemeentewet is op 11 juli 2012 het Besluit verstrekking systematische toezichtinformatie vastgesteld. Hierin worden algemene regels gesteld over het gebruik van toezichtinformatie.

Wanneer dit jaar blijkt dat het voor het gros van de gemeenten heel moeilijk is de provincie voldoende te informeren kan de provincie besluiten een verordening vast te stellen. In deze verordening wordt dan vastgelegd welke informatie de provincie wil ontvangen en wanneer ze die wil ontvangen.

8. Toezichtcriteria

Samen met de gemeenten in de provincie Groningen zijn op basis van de wetgeving toezichtcriteria ontwikkeld. Wanneer is sprake van een goede, wanneer van een matige en wanneer van een slechte uitvoering van medebewindstaken. De ontwikkeling van deze criteria past in de wens van het college van GS om tot duidelijke kaders vooraf te komen, waaraan de uitvoering van medebewindstaken dient te voldoen. Deze kaders passen ook bij de wens van de gemeenten om vooraf duidelijkheid te hebben en niet achteraf voor onplezierige verrassingen te komen. Met de gemeenten is afgesproken, dat deze duidelijkheid ook richting de raden wordt gegeven. Maak duidelijk hoe de uitvoering van de medebewindstaken is geweest: goed, matig of slecht! Daarmee wordt transparantie gecreëerd en is het voor de provincie mogelijk op basis van de stukken te beoordelen hoe de raad met de informatie is omgegaan en of aanvullende stappen van de provincie al dan niet nodig zijn.

De toezichtcriteria zijn verwerkt in het laatste hoofdstuk van deze nota.

9. Toezichtgebieden, risico's, informatiebehoefte, toezichtcriteria samengevat

De hiervoor benoemde onderdelen: *toezichtgebieden, risico's, informatiebehoefte en toezichtcriteria* zijn uitgewerkt in het laatste hoofdstuk. Tevens is aangegeven welke toezichtintensiteit gehanteerd wordt.

Met de gemeenten in de provincie Groningen zijn afspraken gemaakt over de vormgeving van het nieuwe interbestuurlijke toezicht. Die afspraken komen er op neer, dat per toezichtterrein door de gemeenten wordt aangegeven of sprake is van een goede, een matige of een slechte uitvoering van taken en welke herstelmaatregelen zo nodig getroffen worden. Dit gebeurt twee keer per jaar bij de behandeling van het jaarverslag en bij de begroting. De informatie vanuit de gemeenten wordt door de provinciale toezichtambtenaren ook twee keer per jaar beoordeeld en aan GS voorgelegd. Wanneer een gemeente voor een betreffend terrein in de categorie groen terecht komt is er het jaar daarop behoudens bijzondere omstandigheden geen sprake van provinciale (toezicht)bemoeienis.

Voor gemeenten die niet voldoen aan de toezichtcriteria geldt een apart regime. Zij zullen vaker bezocht en ook begeleid worden door provinciale toezichtambtenaren om zo snel mogelijk weer aan de toezichtcriteria te voldoen.

Overigens is het niet zo dat gemeenten die aan de criteria voldoen, buiten de twee genoemde momenten helemaal niets meer van de provincie zullen vernemen. Het is belangrijk goede contacten te blijven onderhouden, ook als er vanuit toezichtoogpunt gezien niets aan de hand is. Via verschillende kanalen zal gewerkt blijven worden aan een plezierige samenwerking.

10. Beleidskaders

In juni 2012 hebben GS het algemene beleidskader "Indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing" vastgesteld. Dit is op landelijk niveau ontwikkeld door het IPO in nauwe samenwerking met Binnenlandse Zaken.

Op het moment van vaststelling werd voor diverse toezichtdisciplines nog overwogen aparte beleidskaders te maken. Daar is het echter tot nu toe niet van gekomen. Een uitzondering betreft het aanvullend beleidskader archief met de naam "Nieuwe schoenen". Dit is door de gezamenlijke provinciale archiefinspecteurs ontwikkeld. Dit is vorig jaar door het IPO-bestuur vastgesteld.

11. Waaraan moet de gemeente voldoen in het kader van het nieuwe interbestuurlijk toezicht?

WABO

Goed Gemeente voldoet v.w.b. risicovolle vth-taken in voldoende mate aan de beoordelingscriteria.	Matig Gemeente voldoet v.w.b. risicovolle vth-taken op een aantal aspecten niet in voldoende mate aan de beoordelingscriteria of biedt onvoldoende inzicht.	Slecht Gemeente voldoet v.w.b. risicovolle vth-taken op meerdere cruciale aspecten niet aan de beoordelingscriteria en/of laat niet voldoende verbetering zien na interventie.

Concrete uitwerking: Beleid, probleem- /risicoanalyse 1. Actueel beleid (minimaal vergunningen- en handhaving-beleid inclusief brandveiligheid, protocol bouwplantoetsing, bodembeleid) en probleem- en risicoanalyse¹ (<4 jaar) is beschikbaar voor GS. 2. Beleid bevat doelen en prioriteiten, ambitieniveau is in lijn met capaciteit. 3. Beleid en probleem- en risicoanalyse besteedt aandacht aan de onderkende Wabo-risico's (asbest, verontreinigde grond, brandveiligheid bij de opslag van gevaarlijke stoffen, constructieve veiligheid, risicovolle inrichtingen en brandveiligheid²) en is duidelijk over wat de specifieke gemeentelijke risico's zijn. Tevens wordt in kader toezicht en handhaving aandacht besteed aan de prioritaire RO belangen: veiligheid, gezondheid, landschap, natuur en cultuurhistorie Jaarprogramma 4. Voor 1 januari is het jaarlijkse uitvoeringsprogramma vth-taken vastgesteld door B&W en beschikbaar voor GS. Het programma wordt aangeboden aan de raad. 5. Jaarprogramma heeft duidelijke relatie met risico's, doelen, prioriteiten en evaluatie vorig programma. Beschikbare middelen toereikend voor uitvoering. 6. In jaarprogramma zijn vwb vergunningverlening in ieder geval de systematiek en werkzaamheden voor het actueel houden van vergunningen voor risicovolle activiteiten beschreven. Jaarverslag 7. Voor 1 april, dan wel samen met de jaarrekening voor 15 juli, is het jaarverslag vth-taken aangeboden aan raad en beschikbaar voor GS 8. Jaarverslag bevat duidelijke conclusies over mate van uitvoering jaarprogramma, de bijdrage aan beleidsdoelen, de beheersing van risico's en of beleid, prioriteiten en/of	Concrete uitwerking: Beleid, probleem-/risicoanalyse 1. Beleid en/of probleem- en risicoanalyse is niet actueel (>4 jaar) of incompleet. 2. Beleid bevat geen doelen en/of prioriteiten, ambitieniveau is niet in lijn met capaciteit. 3. Beleid en/of probleem- en risicoanalyse besteedt geen of onvoldoende aandacht aan onderkende Wabo-en RO risico's, geen duidelijkheid over specifieke gemeentelijke risico's. Jaarprogramma 4. Programma is niet op 1 januari maar wel voor 1 maart vastgesteld door B&W, beschikbaar voor GS en aangeboden aan de raad. 5. Jaarprogramma roept vragen op (Onduidelijk hoe het programma is afgestemd op de onderkende Wabo-risico's en gemeentespecifieke risico's. Geen of onduidelijke relatie met beleidsdoelen, prioriteiten en evaluatie vorig programma vwb risicovolle taken. Beschikbare middelen ontoereikend voor uitvoering programma). 6. Informatie over systematiek en werkzaamheden voor het actueel houden van vergunningen ontbreekt of is onduidelijk. Jaarverslag 7. Verslag is niet op 1 april, of samen met jaarrekening op 15 juli, maar wel voor 1 september aangeboden aan raad en beschikbaar voor GS. 8. Jaarverslag roept vragen op (Onduidelijk in hoeverre het programma is uitgevoerd. Onduidelijke of geen evaluatie in hoeverre activiteiten hebben bijgedragen aan het behalen van de beleidsdoelen. Niet duidelijk of risico's worden beheerst en of bijsturing nodig is van het programma, beleid en/of prioriteiten). <i>Intensiteit toezicht: gemiddeld</i> • Ambtelijk contact: maatwerk • Interventie: ambtelijk verzoek om toelichting op vraagpunten. Als onduidelijkheid blijft, bestuurlijk overleg.	Concrete uitwerking: Beleid, probleem- /risicoanalyse 1. Gemeente heeft geen beleid en/of probleem- en risicoanalyse. Jaarprogramma 2. Gemeente heeft geen (vastgesteld) jaarprogramma of pas na 1 maart vastgesteld door B & W, beschikbaar voor GS en aangeboden aan de raad. 3. Gemeente heeft onvoldoende personele en financiële middelen om programma uit te voeren en stelt ambitieniveau niet bij. Jaarverslag 4. Gemeente heeft geen jaarverslag of pas na 1 september aangeboden aan raad en beschikbaar voor GS. <i>Intensiteit toezicht: hoog</i> • In het algemeen is er bij toezichtregime rood geen of onvoldoende verbetering nadat er onder toezichtregime oranje al veelvuldig ambtelijke en bestuurlijke contacten zijn geweest • Zo mogelijk en wenselijk nog bestuurlijk overleg. Indien geen of onvoldoende effect: interventie volgens de bestuurlijke interventieladder (uiteindelijk bv via inschakelen van adviesbureau op

programma bijgesteld dienen te worden. <i>Intensiteit toezicht: laag</i> • Ambtelijk contact: 1 keer per jaar • Steekproef eens per 3 á 4 jaar.		kosten van de gemeente).

1. In artikel 7.2, tweede lid Bor staat "analyse van de problemen". In de praktijk wordt vaak de term probleem-en risicoanalyse of omgevingsanalyse gebruikt.
- 2.. De in 2012 op landelijk niveau benoemde 5 belangrijkste Wabo-risico's kunnen in de tijd veranderen. Het in het toetskader verwijzen naar deze onderkende Wabo-risico's vergt een systematiek van periodiek vaststellen en bekendmaken van deze risico's.

Ruimtelijke Ordening

Het interbestuurlijk toezicht op het terrein van de ruimtelijke ordening gaat nadrukkelijk niet over het toezicht op de naleving van de provinciale omgevingsverordening (zie noot). Hier wordt niet (achteraf) op toegezien in het kader van het IBT, maar via de provinciale toezichtmogelijkheden op grond van de Wro en het Bro (overleg, zienswijze, reactieve aanwijzing of beroep)

Goed	Matig	Slecht

Bestemmingsplan en beheersverordening: - voor het gehele grondgebied gelden actuele en aangepaste plannen/verordeningen - gelijktijdig met de jaarrekening is het jaarverslag uitvoering Wro-taken aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd; Toezicht en handhaving - voor 1 januari is het jaarlijkse programma voor toezicht en handhaving in het kader van de Wro aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd. - gelijktijdig met de jaarrekening is het jaarverslag toezicht en handhaving in het kader van de Wro aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd; <i>Intensiteit toezicht: laag</i> - ambtelijk overleg 1 a 2 keer per jaar - steekproef eens per 3 a 4 jaar	Bestemmingsplan en beheersverordening - een substantieel deel van het grondgebied is niet bedekt met actuele, aangepaste plannen/verordeningen; - er zijn geen actuele plannen, maar er zijn ook geen risico's en gevaren (veiligheid, volksgezondheid, natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie) - de gemeente heeft een operationeel programma om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen; - het jaarverslag uitvoering Wro-taken is aan de raad aangeboden en aan GS gezonden, maar niet gelijktijdig met de jaarrekening; Toezicht en handhaving - het jaarlijkse programma toezicht en handhaving in het kader van de Wro is wel aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd, maar niet voor 1 januari; -het jaarverslag toezicht en handhaving in het kader van de Wro is wel aan de raad aangeboden en aan GS toegestuurd, maar niet gelijktijdig met de jaarrekening. <i>Intensiteit toezicht: gemiddeld</i> - ambtelijk overleg: maatwerk - als programma niet tijdig wordt uitgevoerd; bestuurlijk overleg en afhankelijk van uitkomst daarvan toezichtregime rood	Bestemmingsplan en beheersverordening - een substantieel deel van het grondgebied is niet bedekt met actuele, aangepaste plannen/verordeningen; - er zijn geen actuele plannen, maar er zijn wel reële risico's en gevaren (veiligheid/gezondheid, natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie); - de gemeente heeft <u>geen</u> operationeel programma om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen – - verantwoordingsinformatie uitvoering Wro-taken is niet aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd; Toezicht en handhaving -de gemeente heeft geen jaarlijks programma toezicht en handhaving in het kader van de Wro aan de raad aangeboden en aan GS gestuurd; -de gemeente heeft geen jaarverslag toezicht en handhaving in het kader van de Wro aan de raad en aan GS gestuurd <i>Intensiteit toezicht: hoog</i> In het algemeen is er bij toezichtregime rood geen of onvoldoende verbetering nadat er onder toezichtregime oranje al veelvuldig ambtelijke en bestuurlijke contacten zijn geweest Zo mogelijk en wenselijk nog bestuurlijk overleg. Indien geen of onvoldoende effect: interventie volgens de bestuurlijke interventieladder

Aangezien in de Provinciale Omgevingsverordening regels zijn gesteld omtrent de prioritaire belangen landschap, natuur, cultuurhistorie en archeologie, wordt in het kader van het IBT niet meer toegezien op de inhoud van bestemmingsplannen. Over de naleving van de veiligheids- en gezondheidswetgeving (Bevi, Revi en Wgh) wordt door de provincie – op basis van afspraken met het Rijk - geadviseerd in het kader van het overleg op grond van artikel 3.1.1 van het Bro. Op grond van artikel 7.1 van de Wro maken het programma en verslag toezicht en handhaving deel uit van het gemeentelijk handhavingsbeleid op grond van de hoofdstukken 5 Wabo, 7 Bor en 10 Mor. Voor zover het de Wro betreft zijn toezicht en handhaving gericht op de prioritaire belangen: veiligheid/gezondheid, landschap, natuur, cultuurhistorie en archeologie. Het IBT daarop vindt plaats in het kader van de Wabo.

Financiën

Hoewel het financieel toezicht niet onder de werking van de nieuwe wet valt en de bestaande wettelijke bepalingen onverminderd van kracht blijven is het wel de bedoeling dat de wijze waarop toezicht wordt gehouden zoveel mogelijk in de geest van de wet plaatsvindt.

Evenals bij de andere toezichtterreinen is daarom een indeling gemaakt in termen van goed, matig en slecht. Daarbij wordt eveneens gerefereerd aan de termen preventief en repressief toezicht, omdat het financieel toezicht formeel wettelijk niet gewijzigd is.

Goed	Matig	Slecht

<i>(repressief toezicht)</i>	<i>(repressief toezicht)</i>	<i>(toezicht (toezicht))</i>
1. Geraamde structurele uitgaven en structurele inkomsten in evenwicht en 2. Uit meerjarenraming is aannemelijk dat dit evenwicht wordt gecontinueerd en 3. Er is voor zover bekend geen sprake van bestuurlijke relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden.³ Intensiteit toezicht: Laag - Begroting vergt geen goedkeuring - Regulier ambtelijk en bestuurlijk contact - Monitoren begrotingswijzigingen - Themaonderzoeken - Onderzoek programmarekening met accountantsverslag - Opvragen nota's deelonderwerpen financiële positie	1. De geraamde structurele uitgaven en structurele inkomsten zijn in evenwicht. Uit meerjarenbegroting is nog niet aannemelijk dat dit evenwicht behouden blijft of 2. De geraamde structurele uitgaven en structurele inkomsten zijn niet in evenwicht. Uit de meerjarenbegroting is aannemelijk dat dit evenwicht wordt hersteld en/of 3. Er is sprake van één of meer relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden³ Intensiteit toezicht: Middel - Begroting vergt geen goedkeuring - Verdiepingvragen rondom meerjarige financiële problematiek - Intensivering ambtelijk en bestuurlijk contact - Monitoren van herstelmaatregelen / begrotingswijzigingen - Het zijn van sparringpartner - Themaonderzoeken - Onderzoek programmarekening met accountantsverslag - Opvragen nota's deelonderwerpen financiële positie	1. Geraamde structurele uitgaven en structurele inkomsten zijn niet in evenwicht en 2. Uit meerjarenbegroting is niet aannemelijk dat dit evenwicht wordt hersteld. 3. Ook kan sprake zijn van één of meer bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden³ Deze onderwerpen bepalen mede de intensiteit van toezicht. Intensiteit toezicht: Hoog - Goedkeuring begroting / begrotingswijzigingen noodzakelijk - Besluit inrichting toezichtregime - Intensivering ambtelijk en bestuurlijk contact - Verdiepingvragen rondom financiële problematiek - Afspraken rondom termijn herstel - Monitoren van herstelmaatregelen - Het zijn van sparringpartner - Themaonderzoeken - Opvragen nota's deelonderwerpen - Facultatief: het houden van een begrotingsscan - Onderzoek programmarekening met accountantsverslag

Voor een nadere beoordeling van de financiële situatie per gemeente wordt door de provinciale toezichtambtenaren gebruik gemaakt van een zevental criteria.

1. Weerstandsvermogen
2. Onderhoud kapitaalgoederen (vastgestelde actuele beheerplannen, geen achterstallig onderhoud)
3. Grondexploitatie
4. Toepassing BBV
5. Tussentijdse informatievoorziening
6. Saldo jaarrekening (drie voorgaande jaren)
7. Financiële indicator: solvabiliteit

Archief

De VNG heeft in nauwe samenwerking met gemeenten een handreiking Horizontale verantwoording van de Archiefwet 1995 via Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) ontwikkeld, wat zij op 12 november 2012 via een ledenbrief kenbaar heeft gemaakt. Door het beantwoorden van de bij de KPI's behorende vragen blijkt hoe men scoort ten aanzien van

³. Hier kan worden gedacht aan de jaarrekening, het weerstandsvermogen, de grondexploitatie of andere onderwerpen.

alle eisen van de archiefwetgeving, zodat de uitkomsten bovendien bruikbaar zijn voor interbestuurlijk toezicht op de naleving van algemene wetgeving.

Op basis van de handreiking van de VNG kunnen alle gemeenten en waterschappen het interne toezicht opzetten en de verantwoording van B&W aan de Raad (het dagelijks- aan het algemeen bestuur) vorm geven.

Het verslag van deze verantwoording en interne beoordeling vormt, als bewijs van de interne beheersing, de belangrijkste informatiebron voor het provinciale toezicht. Afsproken is dat voor de juiste interpretatie ook de onderliggende, ingevulde KPI's beschikbaar komen voor de provincie.

De frequentie van de informatieverstrekking is in principe per kalenderjaar, conform de aanbeveling van de VNG. Normaliter zal de informatie na het doorlopen van de interne cyclus bij gemeenten/waterschappen beschikbaar komen voor de provincie.

Op basis van een risicoanalyse heeft de provincie uit de KPI's vier cruciale thema's gekozen als focus voor het toezicht, die ook corresponderen met de aanbevelingen van de VNG bij de KPI's:

- 1) er is een werkend kwaliteitssysteem voor het beheer van archiefbescheiden
- 2) archiefbescheiden worden in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht
- 3) archiefbescheiden worden tijdig vernietigd of overgebracht/openbaar gemaakt
- 4) er is een duurzame en adequate beheer- en bewaaromgeving.

De conceptbeoordeling van de interne beheersing van deze vier thema's wordt eerst ambtelijk aan gemeenten en waterschappen voorgelegd, zodat eventuele misverstanden of onvolkomenheden kunnen worden weggenomen. Daarna stelt de provincie de beoordeling officieel vast.

Wanneer aan ieder van de bovenstaande vier punten wordt voldaan, zal de provincie de gemeente als **goed** beoordelen.

Als aan tenminste één van de vier niet wordt voldaan, is er sprake van taakverwaarlozing en zal de beoordeling **slecht** zijn. Wanneer dit laatste echter tot aantoonbaar lage risico's leidt en/of vergezeld gaat van een adequaat verbeterplan, wordt als beoordeling **matig** aangehouden.

Bij de kwalificatie **slecht** zullen de landelijke beleidskaders voor in de plaatsstelling en schorsing/vernietiging in werking treden, welke uiteindelijk tot ingrijpen kunnen leiden.

Huisvesting statushouders

Het rijk legt op basis van de Huisvestingswet aan gemeenten kwantitatieve taakstellingen op voor de huisvesting van statushouders. De aantallen zijn gerelateerd aan het aantal inwoners van de gemeente. Elk half jaar krijgt de gemeente een taakstelling opgelegd. Op basis van de overzichten van het COA kan de provincie nagaan of een taakstelling is gerealiseerd. Gemeenten die de taakstelling hebben gehaald worden niet benaderd. Gemeenten met een achterstand worden uitgenodigd voor een bestuurlijk overleg waarin afspraken worden gemaakt over concrete maatregelen, die in een te stellen termijn van

maximaal 6 maanden moeten leiden tot realisering van de taakstelling. Deze concrete maatregelen worden opgenomen in het Besluit tot indeplaatsstelling.
Als na deze extra termijn de taakstelling nog niet is gerealiseerd, dan is de provincie gehouden om te voorzien in de huisvesting van het resterende aantal statushouders ten laste van de gemeente.

Er is sprake van een **goede** uitvoering door gemeenten wanneer de halfjaarlijkse taakstelling wordt gerealiseerd." Er is sprake van een **matige** uitvoering door gemeenten, als de halfjaarlijkse taakstelling niet volledig wordt gerealiseerd. Er is sprake van een **slechte** uitvoering als de gemeenten na een extra termijn de taakstelling niet hebben gehaald.

Als het niet realiseren van de taakstelling is veroorzaakt doordat het COA niet voldoende kandidaten levert, dan is dat de gemeente niet aan te rekenen. De kwalificatie " goed, matig of slecht" is dan niet toe te passen.

Monumenten en archeologie

Het IBT op het gebied van de monumentenzorg betreft toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen en op de vergunningverlening en handhaving daarvan.
Voor wat betreft archeologie gaat het om toezicht op het depotbeheer, de vergunningverlening en handhaving en de vondstmeldingen.

Benodigde toezichtinformatie:

- een jaarlijks overzicht van het totaal aantal verleende monumentenvergunningen
- een jaarlijks overzicht van het aantal handhavingacties door de gemeente
- een jaarlijks overzicht van de samenstelling van de gemeentelijke monumentencommissie

Het gaat om de volgende risico's:

- gebrek aan kwaliteit en intensiteit van de handhaving
- onzorgvuldige vergunningverlening
- Het ontbreken van een gemeentelijke monumentencommissie

Goed, matig en slecht

Er is geen zicht op de uitvoering van de medebewindstaken op het gebied van monumenten en archeologie door gemeenten. In 2010 heeft het Rijk een rapport uitgebracht waarin in algemene zin geconcludeerd wordt dat de kleinere gemeenten nog onvoldoende toegerust zijn om de medebewindstaken op het gebied van monumenten uit te voeren. Omdat de provincie geen zicht heeft op de uitvoering van de taken wordt voorgesteld in 2013 op basis van de toegezonden toezichtinformatie in een later stadium te labelen of gemeenten de taken goed, matig of slecht uit te voeren.

1 Rapportage Huisvesting Statushouders (Vergunninghouders verblijfsvergunning)

• Huisvesting vergunninghouders

Als gemeente hebben we wettelijke taak, op basis van de Huisvestingswet, om vergunninghouders te huisvesten. Dit zijn mensen uit het buitenland die in Nederland asiel hebben aangevraagd en een verblijfsvergunning hebben verkregen. Door het rijk wordt elk half jaar een taakstelling opgelegd voor het aantal te huisvesten vergunninghouders. Het COA heeft de verantwoordelijkheid om deze taakstelling uit te voeren, in samenwerking met de gemeenten. De halfjaarlijkse taakstelling wordt gebaseerd op de instroom van vergunninghouders en prognoses die daaromtrent worden opgesteld. De instroom is de afgelopen jaren afgenomen, waardoor de taakstelling voor 2012 behoorlijk naar beneden is bijgesteld ten opzichte van voorgaande jaren.

Tevens is op 1 oktober 2012 een nieuw toewijzingsprocedure geïntroduceerd door het Rijk. Het Coa werkt vanaf deze datum met een gebiedsregisseur. Deze regisseur heeft een actieve rol in de bemiddeling tussen vergunninghouders en gemeenten. Het streven is om de procedure te versnellen, aanbod en vraag beter met elkaar te matchen en een wat gelijkmatiger verdeling over de verschillende gemeenten te realiseren. Al met al moet binnen 14 weken na aanmelding een vergunninghouder een passend woning aangeboden krijgen, met daaraan gekoppeld een traject om uitkering, onderwijs en inburgering te organiseren. De gemeente voert de regio op dit traject. Huisvesting gebeurt door de woningcorporaties, begeleiding van de individuele vergunninghouders gebeurt in onze gemeente door vrijwilligers van Humanitas. Tot nu toe is de ervaring dat dit traject daadwerkelijk zorgt voor een snellere procedure.

• Uitvoering taken huisvesting vergunninghouders

Op 1 januari 2012 hadden we een achterstand van 63 te huisvesten vergunninghouders. Deze achterstand is met name opgelopen door een afnemende stroom van vergunninghouders. Gezien deze lagere toestroom, is voor 2012 de taakstelling fors naar beneden bijgesteld. De afgelopen jaren was de taakstelling ruim 50 te huisvesten vergunninghouders per half jaar, voor 2012 was de taakstelling voor heel 2012 in totaal 47. Inclusief de achterstand van 2011 betekende dit een taakstelling van in totaal 110 vergunninghouders. Door de nieuwe werkwijze in combinatie met het feit dat vergunninghouders Groningen een aantrekkelijke stad vinden, zijn er in 2012 in totaal 115 vergunninghouders gehuisvest. Hiermee hebben we de achterstand van 2011 ingehaald en de taakstelling van 2012 behaald. Al met al hebben we 5 vergunninghouders meer gehuisvest dan onze taakstelling. Wij komen tot de conclusie dat wij deze taakstelling goed hebben uitgevoerd.

2 Rapportage Financiën

Het financiële toezicht valt niet onder de Wet revitalisering generiek toezicht. Wel is het de bedoeling van zowel de provincie als de gemeente om de invulling van het toezicht zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de geest van de wet (vertrouwen en vereenvoudiging).

Voor het begrotingsjaar 2012 stonden wij onder repressief toezicht.

• Jaarrekening

De jaarrekening 2012 is afgesloten met een nadelig saldo van € 28,587 miljoen euro. De gemeente Groningen heeft haar resultaat uitgesplitst in Concernresultaten, Dienst resultaten en Bijzondere resultaten. Deze indeling heeft geen wettelijke grondslag in de BBV. Om aan te sluiten bij de jaarrekening 2012 zoals deze door de raad is vastgesteld presenteren wij ook hier in de IBT verantwoording de resultaten in die uitsplitsing.

Het nadelig resultaat van 28,6 miljoen euro is als volgt uit te splitsen in concern-, dienst- en bijzonder resultaat:

(bedragen in miljoen euro)

• Concernresultaat	-1,8
• Dienstresultaten	1,7
• Bijzondere resultaten	-27,7
	<u>-27,8</u>

Concernresultaat

Algemene uitkering	5,5	V
Stelpost ruil middelen stimulering woningbouw	-3,5	N
Vrijval Extra beleid	7,0	V
Vrijval 'BoSS' gelden	0,8	V
Wachtgeld en pensioenen wethouders	-2,7	N
Onroerende Zaakbelasting (OZB)	-2,1	N
Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)	0,5	V
ISV duurzame woningvoorraad	4,4	V
Slot- en Nacalculaties	1,2	V
Stopzetten/ anders dekken projecten	3,4	V
Stopzetten Regiotram	-1,1	N
Afwikkeling parkeergarage Damsterdiep	-4,7	N
Saldo financieringsfunctie	1,1	V
TCN/SIG	-6,7	N
Leges	-0,7	N
Rente investeringen	-0,6	N
Zernike college	0,8	V
Doorbetaling bijzonder onderwijs	-6,1	N
Reserve stichting WeerWerk	-0,6	N
Overig (diverse posten kleiner dan 0,5 miljoen)	2,3	V
	<u>-1,8</u>	N

Dienstresultaat:

BSD	-0,1	N
CT	0,1	V
DIA	0,4	V
HVD	0,0	N
Iederz	-0,7	N
MD	1,0	V
OCSW	2,7	V
ROEZ	-1,9	V

SZW	0,4	V
	<u>1,7</u>	V

Bijzonder resultaat:

WMO	0,6	V
Afvalstoffenheffing	1,0	V
Parkeren	-1,8	N
Meerstad	-25,0	N
Verliesvoorziening grondexploitatie	-2,9	N
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	0,5	V
Bijzondere bijstand	-0,5	N
Overig (diverse posten kleiner dan 0,5 miljoen)	0,4	V
	<u>-27,7</u>	N

• **Begroting 2013**

Ook voor het begrotingsjaar 2013 staan wij onder repressief toezicht.

• **Weerstandvermogen**

Het weerstandvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Het is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de op basis van risico's berekende benodigde weerstandscapaciteit. Voor de lange termijn streeft de gemeente naar een ratio van 1. Op dat moment is het beschikbare weerstandvermogen gelijk aan het benodigde weerstandvermogen. Voor de korte termijn willen we een score van 0,8.

Ratio weerstandvermogen			
	2010	2011	2012
Beschikbare weerstandscapaciteit	80.800	83.903	115.697
Benodigde weerstandscapaciteit	156.328	192.672	192.605
Ratio weerstandvermogen	0,52	0,44	0,60

(bedragen * 1.000 euro)

In de jaarrekening 2012 verbetert onze ratio weerstandvermogen. Dat komt omdat bij de begroting 2013 zijn voorstellen gedaan om de beschikbare weerstandscapaciteit te verhogen.

In de paragraaf weerstandvermogen is een waarderingstabel opgenomen om het weerstandvermogen te kunnen beoordelen. Op basis van die tabel kwalificeert de ratio weerstandvermogen als onvoldoende.

• **Onderhoud van onze kapitaalgoederen**

Het beleid voor het niveau van onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte is vastgelegd in het BORG (Beheer Openbare Ruimte Groningen). Het gaat dan om wegen, groen, riolering, kunstwerken en water. Voor kapitaalgoederen die niet onder BORG vallen, wordt door de diensten een onderhoudsplan opgesteld.

BORG

Wegen

Het voor 2012 opgestelde programma groot onderhoud wegen is uitgevoerd.

Openbare verlichting

Het onderhoud aan de openbare verlichting wordt de laatste jaren gekenmerkt door een groot aantal kabelstoringen. Deze storingen worden veroorzaakt doordat de oudere kabels aan het eind van hun

levensduur en dus aan vervanging toe zijn. In 2012 zijn we begonnen met de vervanging van deze oude verlichtingskabels

Groen- en speelvoorzieningen

In dit verslagjaar heeft de kastanjeziekte zich in onze stad snel uitgebreid. Om de veiligheid te kunnen waarborgen, hebben we in de hele stad diverse zieke kastanjes moeten kappen. Bij het grootonderhoud aan groen knapten we op diverse plekken in Hoogkerk de groeninrichting op en werden diverse binnenpleintjes in Selwerd gerenoveerd. Bij de speelvoorzieningen is vooral ingezet op vervanging van versleten speeltoestellen in Noorddijk en Noordwest.

Riolering

Dit programma verzorgt het beheer en onderhoud van de gemeentelijke riolering en past het aan bij de wettelijke eisen (basisinspanning en zorgplicht). Het gemeentelijk Riolerings- en Waterplan 2009-2013 (GRP) vormt het toetsingskader.

Kunstwerken

Voor de instandhouding van de civiele kunstwerken is in 2012 preventief onderhoud aan diverse bruggen uitgevoerd. Omdat het Herewegspoorviaduct aan vervanging toe is, hebben we ook in 2012 regelmatig inspecties uitgevoerd en zijn op enkele plaatsen delen hersteld of vervangen.

Water

De oevers van diverse waterwegen en kanaalvakken zijn toe aan onderhoud. In 2012 hebben wij de renovatie van de Sluiskade afgerond. Verder is de kade Damsterdiep vernieuwd en startte de renovatie van de kade aan het Oosterhamrikkanaal.

Gemeentelijke gebouwen

Dienst	Onderhoudsbudget					
	Boekwaarde	Boekwaarde	Meerjaren	Voorziening	Begroting	Rekening
	1-1-2012	31-12-2012	31-12-2012	2012	2012	
BSD (*)	29.508	29.508	aanw ezig	125	105	224
DIA	14.156	17.004	aanw ezig	456	427	426
iederz	3.822	4.060	aanw ezig	0	500	521
HVD	10.064	10.676	aanw ezig	1.020	296	527
MD	6.059	5.824	aanw ezig	1.442	374	338
OCSW	187.935	188.121	aanw ezig	369	7.399	7.474
ROEZ	15.184	14.999	aanw ezig	1.140	365	322
SOZAWE	-	-		0	0	0
Totaal	266.728	270.192		4.552 ^ƒ	9.466 ^ƒ	9.832
Totaal verzekerde waarde		984.816				

Voor de gemeentelijke gebouwen zijn meerjaren onderhoudsplannen aanwezig. Het jaarlijkse onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen wordt gefinancierd vanuit in de begroting opgenomen onderhouds budgetten. Op rekeningsbasis is hieraan 9,8 miljoen euro besteed. Dat is inclusief het groot- en zogenaamd buitenonderhoud aan schoolgebouwen (2,0 miljoen euro) en inclusief het budget voor MIOP (Meerjaren investerings en onderhoudsplan) sport en recreatie. Naast de reguliere budgetten in de begroting heeft de gemeente voor in totaal 4,5 miljoen euro in diverse onderhoudsvoorzieningen beschikbaar.

- **Grondexploitatie**
Opbouw resultaat grondzaken 2012

(Bedragen x 1000 euro)	Begroot 2012	Afwijking tov begroot 2012	Rekening 2012
Rente en exploitatielasten (nog te ontwikkelen) grondbezit inclusief grondbank, bijdrage grondexploitaties	-2.400	476	-1.924
Afwaardering plankosten en gronden	-1.575	-1.707	-3.282
Exploitatie binnenbezittingen, erfpacht etc. Slotcalculaties Vinkhuizen-Zilverlaan, De Hoogte	260	1.260	1.520
	-	401	401
Verliesvoorziening grondexploitaties	-	-2.850	-2.850
Exploitatietekort Parkeergarage CiBoGa Meerstad	-	119	119
	-	-25.000	-25.000
Dotatie nieuw beleid	3.000	-	3.000
Totaal resultaat	-715	-27.301	-28.016

Resultaten en reserve grondzaken

In het najaar van 2012 zijn de grondexploitaties herzien. In de raadsbrief d.d. 14 december 2012 "Resultaten herziening grondexploitaties" zijn de resultaten hiervan gepresenteerd. In de herzieningen zijn de nu bekende gevolgen van de crisis verwerkt, op basis van de regionale afspraken over woningbouw en bedrijventerreinen. De herzieningen hebben geleid tot een negatief resultaat van 44 miljoen euro. Dat is 4 miljoen euro meer dan was verwacht. Dit resultaat wordt meegenomen in het jaarresultaat 2012.

Het doel van de bestemmingsreserve Grondzaken is het vormen van een toereikende buffer voor het opvangen van schommelingen in de resultaten op de grondexploitaties.

De geprognoseerde omvang van de reserve bestaat uit het actuele saldo van de reserve grondzaken inclusief rentebijdrage bestemmingsreserve Euroborg en grondbank en de verwachte toekomstige resultaten en onttrekking die ten gunste of ten laste komen van de reserve grondzaken en grondbank. De geprognoseerde omvang van de reserve grondzaken en grondbank bedraagt 18 miljoen euro. Het saldo reserve grondzaken per 31 december 2012 bedraagt 14 duizend euro negatief.

Risico's

Per 31 december 2012 zijn de risico's met behulp van de risicoboxen gekwantificeerd. De minimale omvang van de risico's die verband houden met grondexploitaties en nog in exploitatie te nemen gronden bedragen 72,8 miljoen euro.

De risico's van de grondexploitatie Meerstad komen voor rekening van de Gemeente Groningen. Het risico voor Meerstad is berekend volgende de verfijnde boxensystematiek en komt per 31 december 2012 uit op 92,5 miljoen euro. Beide bedragen maken onderdeel uit van de berekening van de ratio weerstandstandsvermogen.

- **Toepassing van het BBV**

De gemeentewet schrijft voor dat gemeenten een begroting, meerjarenraming, jaarrekening en jaarverslag maken en geven enkele vereisten waaraan de genoemde documenten dienen te voldoen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV) bevat de regelgeving daarvoor. De jaarstukken van de gemeente Groningen voldoen aan de BBV.

- **Tussentijdse informatievoorziening aan de raad**

De gemeentewet geeft de regels over het tijdig aanbieden van de begroting, de meerjarenraming, de jaarrekening en het jaarverslag aan de raad.

Daarnaast heeft de gemeente een Financiële Verordening gemeente Groningen 2011, waarin wordt geregeld op welke wijze de raad tussentijds op de hoogte gehouden wordt. In artikel 2a Planning en controlcyclus, wordt geregeld dat het college de raad de Voorjaarsbrief aanbiedt voor 1 juni. Tevens biedt het college de raad de tussentijdse rapportage over de eerste drie maanden aan voor 1 juni en de tussentijdse rapportage over de eerste zes maanden aan voor 7 oktober.

In de raadsvergadering van woensdag 27 juni 2012 is de voorjaarsbrief (BD 12.3113309) en is het Financieel meerjarenebeeld 2013 – 2016 (BD 12.3116428) door de raad behandeld.

In 2012 zijn drie Voortgangsrapportages (VGR) aan de raad aangeboden.

VGR 2012-I : 14-06-2012; BD 12.3128683;

VGR 2012-II: 18-10-2012; BD 12.3317768;

VGR 2012-III: 21-12-2012; BD 12.3407673

- **Saldo jaarrekening**

Hieronder treft u de saldi van afgelopen drie jaarrekeningen aan.

Hoewel er sprake is van een negatieve ontwikkeling is het van belang voor het inzicht in het resultaat te kijken naar de samenstellende onderdelen van het resultaat. Zowel de resultaten 2010, 2011 als 2012 worden negatief beïnvloed door het treffen van voorzieningen, danwel afboekingen van grondwaarden. In 2010 is een verliesvoorziening gevormd voor Meerstad van 35 miljoen euro. In 2011 is een negatief resultaat behaald op Grondzaken van 63 miljoen euro en in 2012 was het resultaat Grondzaken 28 miljoen euro negatief.

Voor een volledig beeld van de samenstellende delen van het resultaat verwijzen we naar de respectievelijke jaarrekeningen.

Rekening resultaten		
2010	2011	2012
-/- 6.283	-/- 22.617	-/- 27.806

- **Solvabiliteit**

Onderstaand wordt de solvabiliteit van de gemeente weergegeven. De solvabiliteit geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en de aanwezige activa. Het geeft dus weer in welke mate de gemeente gefinancierd is met eigen vermogen.

Solvabiliteit op basis van de jaarrekening			
	2010	2011	2012
Eigen vermogen	296.396	283.224	210.671
Totaal activa	1.279.678	1.241.979	1.497.102
Ratio	0,232	0,228	0,141

Uit deze gegevens blijkt dat de solvabiliteit van de gemeente Groningen afneemt.

- **Conclusie**

In het kader van IBT is afgesproken dat op basis van bovenstaande kenmerken een kwalificatie wordt gegeven over de financiën van de gemeente Groningen. De kwalificatie kan goed, matig of slecht zijn. Op basis van de jaarrekening 2012 kwalificeren we de financiën van de Gemeente Groningen als matig. Dat betekent dat op basis van de rekening we nog steeds uitgaan van repressief toezicht door de provincie.

De kwalificatie matig komt voornamelijk vanwege het negatieve jaarrekeningsaldo en de verslechterde solvabiliteit van de gemeente.

We onderkennen de financiële problematiek en werken aan het versterken van het weerstandsvermogen. Dit wordt ook zichtbaar in deze jaarrekening.

Daarnaast kunnen we constateren dat het onderhoud van kapitaalgoederen in beeld is en onze BORG score op peil. Vanwege de laatste genoemde indicatoren kwalificeren we naar onze mening niet als slecht.

3 Archief

De Archiefwet en het Archiefbesluit 1995, de Archiefregeling 2010, en onze eigen Verordening en Besluit Informatiebeheer, bevatten tal van regels waaraan de gemeente Groningen op het gebied van archief moet voldoen. Om ons te faciliteren heeft de VNG een handreiking horizontale verantwoording van de Archiefwet 1995 via Kritische Prestatie Indicatoren (hierna: KPI's) ontwikkeld.

Samengevat geven de KPI's antwoord op de volgende vier vragen:

1. Heeft de gemeente een werkend kwaliteitssysteem voor het beheer van archiefbescheiden?
2. Zijn de archiefbescheiden van de gemeente in een goede, geordende en toegankelijke staat gebracht?
3. Worden de archiefbescheiden van de gemeente tijdig vernietigd of overgebracht/openbaar gemaakt?
4. Heeft de gemeente een duurzame en adequate beheer- en bewaaromgeving?

De KPI's zijn slechts een hulpmiddel om inzicht te geven in de stand van zaken op het gebied van het archief. Ook Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) wil graag een hulpmiddel op dit gebied aanbieden. In 2013 komt op de website waarstaatjegemeente.nl onder het kopje toezicht informatie een vragenlijst beschikbaar op het gebied van archief. De gemeente Groningen zal deze vragenlijst invullen. Hierdoor kunt u ons vergelijken met andere gemeenten en kunt u op elk moment de meest actuele stand van zaken bekijken. Voor meer informatie verwijs ik u daarom naar deze website.

• Uitvoering taken archief

Op het gebied van archief is in het verleden niet een jaarverslag opgemaakt. Om dit op te kunnen pakken is in 2012 een nulmeting archiefbeheer uitgevoerd. Hiervoor hebben wij een vragenlijst ingevuld die was vervaardigd door de provinciale toezichthouders. De vragen waren verdeeld in drie groepen, namelijk in:

1. Organisatie en beleid
2. Informatiebeheer
3. Veiligheid, fysiek beheer en onderhoud

In groep 1 (organisatie en beleid) zijn vragen beantwoord over de organisatorische aspecten van het beheer van de informatie. Daarnaast is antwoord gegeven in hoeverre het informatiebeheer onderdeel uitmaakt van een kwaliteitszorgsysteem, auditprogramma's en de planning en control cyclus.

In groep 2 zijn vragen beantwoord over de geordende en toegankelijke staat van de archiefbescheiden. Ook zijn vragen beantwoord over de selectie van archiefbescheiden, de aanwezigheid van instrumenten om deze staat te garanderen en welke waarborgen de gemeente neemt om een juiste selectie te waarborgen.

In groep 3 zijn de vragen beantwoord over archiefruimten, archiefbewaarplaatsen en het technisch beheer. Hierdoor hebben we inzichtelijk kunnen krijgen hoe het staat met de duurzaamheid en veiligheid van de archiefbestanden.

Uit de vragenlijst kwam naar voren dat wij de volgende dingen goed doen:

- De Verordening en het Besluit Informatiebeheer zijn op orde.
- De archiefbescheiden, analoog en digitaal, zijn geordend en toegankelijk conform de archiefwet- en regelgeving.
- De archiefbescheiden die daarvoor in aanmerking komen worden jaarlijks op verantwoorde wijze vernietigd.

- De vervanging van papieren archiefbescheiden door digitale reproducties, onder vernietiging van het origineel, is juist en volledig gebeurd.
- De in gebruik zijnde archiefruimten en de archiefbewaarplaats voldoen aan de eisen om de archiefbescheiden duurzaam te bewaren en te beheren.

De volgende aspecten kunnen wij verbeteren dan wel actualiseren:

- Een werkend kwaliteitssysteem ontbreekt. Hiermee kan het beheer van de archiefbescheiden aan kwaliteitscriteria worden getoetst, zoals omschreven in de Archiefregeling.
- Om het informatiebeheer goed in de kaart te hebben is het van belang dat er een volledig en actueel overzicht is van alle archiefbescheiden, in welke vorm dan ook. Dit is niet bij iedere dienst op orde en zal nader worden onderzocht en verbeterd.
- Er is geen zicht op de archiefzorg bij de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt.

Om de kwaliteit van de archieftaken te kunnen beoordelen vraagt de provincie om duidelijkheid in temen of wij de archieftaken goed, matig of slecht uitvoeren. Hiervoor zijn de KPI's het uitgangspunt.

Voor de gemeente Groningen is de beoordeling als volgt:

Nummer	Onderdeel	Beoordeling	Aandachtspunt
1	Werkend kwaliteitssysteem voor het beheer van archiefbescheiden.	Slecht	
2	Goede, geordende en toegankelijke staat gebracht archiefbescheiden.	Goed	Geordend overzicht van archiefbescheiden ontbreekt; Geen zicht op de archiefzorg van de gemeenschappelijk regelingen.
3	Tijdige vernietiging en openbaar making	Goed	
4	Duurzame en adequate beheer- en bewaar-omgeving.	Goed	

Wanneer de gemeente aan alle vier onderdelen voldoet doet de gemeente het goed. Als aan tenminste een van de vier onderdelen niet wordt voldaan, is er sprake van taakverwaarlozing en doet de gemeente het slecht. Wanneer het niet voldoen aan een onderdeel echter tot aantoonbaar lage risico's leidt en/of vergezeld gaat van een adequaat verbeterplan, kan als kwalificatie matig worden aangehouden.

Op basis van bovenstaande gegevens komen wij tot de conclusie dat wij op het gebied van archief matig scoren.

Wij concluderen dat het niet voldoen aan de voornoemde punten leidt tot aantoonbaar lage risico's. Voor de aandachtspunten is een verbeterplan opgesteld bestaande uit de volgende punten.

Verbeterpunt	Planning
Ontwikkelen van een kwaliteitssysteem	Start: april 2013 Oplevering: december 2013 Implementatie: 2014
Geordend overzicht van archiefbescheiden.	Start: April 2013 Oplevering: januari 2014
Zicht op de archiefzorg van de gemeenschappelijk regelingen.	Start 2013 Oplevering: december 2013

4 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

In de onderstaande tabel staat de beoordeling van de gemeente Groningen voor het toezichtsgebied Wabo over 2012. Deze beoordeling is gebaseerd op de vastgestelde criteria zoals verwoord in de notitie van de provincie: een goede uitvoering (groene kleurspoor), een matige uitvoering (oranje kleurspoor) of een slechte uitvoering (rode kleurspoor).

WABO

Matig
Beleid, probleem- /risicoanalyse   1. Actueel beleid (minimaal vergunningen- en handhaving-beleid <u>inclusief brandveiligheid</u>, protocol bouwplantoetsing, bodembeleid) en probleem- en risicoanalyse (<4 jaar) is beschikbaar voor GS.2. Beleid bevat doelen en prioriteiten, ambitieniveau is in lijn met capaciteit.3. Beleid en probleem- en risicoanalyse besteedt aandacht aan de onderkende Wabo- risico's (asbest, verontreinigde grond, brandveiligheid bij de opslag van gevaarlijke stoffen, constructieve veiligheid en brandveiligheid) en is duidelijk over wat de specifieke gemeentelijke risico's zijn. Tevens wordt in kader toezicht en handhaving aandacht besteed aan de prioritaire RO belangen: veiligheid/ gezondheid, landschap, natuur en cultuurhistorie
Jaarprogramma   4. In 2012 was het jaarlijkse uitvoeringsprogramma vergunning-, toezichts- en handhavingstaken (vth-taken) voor 1 januari niet beschikbaar en dus <u>niet vastgesteld door B&W</u> noch aangeboden aan raad en beschikbaar voor GS.5. Jaarprogramma heeft duidelijke relatie met risico's, doelen, prioriteiten en evaluatie vorig programma. Beschikbare middelen toereikend voor uitvoering.6. In jaarprogramma zijn v.w.b. vergunningverlening in ieder geval de systematiek en werkzaamheden voor het actueel houden van vergunningen voor risicovolle activiteiten beschreven.
Jaarverslag   7. Voor 1 april, dan wel samen met de jaarrekening voor 15 juli, is het jaarverslag vth-taken aangeboden aan raad en beschikbaar voor GS8. Jaarverslag bevat duidelijke conclusies over mate van uitvoering jaarprogramma, de bijdrage aan beleidsdoelen, de beheersing van risico's en/of beleid, prioriteiten en/of programma bijgesteld dienen te worden.

De beoordeling vindt plaats vanuit het beschikbaar hebben van een actueel beleid, een jaarprogramma en vervolgens een evaluatie over het uitgevoerde programma. Daarnaast wordt beoordeeld of de raad en GS van de provincie (tijdig) zijn geïnformeerd over bovenstaande onderdelen. Op basis van deze criteria komen wij tot de conclusie dat wij matig scoren. We hebben ons beleid en de uitvoering van onze risicothema's op orde. De verbeteractie om uiteindelijk de status 'goed' te verwerven bestaat voornamelijk uit het tijdig opleveren van het uitvoeringsprogramma.

5 Wet ruimtelijke ordening (Wro)

Het interbestuurlijk toezicht (IBT) op het gebied van de Wro richt zich in eerste instantie op de actualiteit van beheersverordening en bestemmingsplannen. Het toezicht op het op tijd vaststellen van het uitvoeringsprogramma en jaarverslag vindt plaats in het kader van de Wabo.

Het interbestuurlijk toezicht op het terrein van de ruimtelijke ordening gaat nadrukkelijk niet over het toezicht op de naleving van de provinciale belangen zoals deze zijn verwoord in het Provinciaal omgevingsplan en Provinciale omgevingsverordening (POP en POV). Voor zover sprake is van provinciale belangen worden de mogelijkheden van de Wro en Bro ingezet en niet het middel van interbestuurlijk toezicht.

Uitvoering Wro-taken

De gemeente Groningen heeft geen beheersverordeningen. De gemeente werkt toe naar bestemmingsplannen voor de gehele gemeente. Volgens de Wro zijn bestemmingsplannen actueel wanneer deze niet ouder zijn dan 10 jaar. In het jaar 2012 waren bijna alle bestemmingsplannen actueel.

Vanaf 1 juli 2013 vindt er een financiële sanctie plaats wanneer een gemeente de bestemmingsplannen niet op tijd heeft geactualiseerd. De gemeente mag dan bij een aanvraag om een omgevingsvergunning geen leges meer invorderen.

Wij komen tot de conclusie dat wij volgens de normen van de provincie matig voldoen aan de wettelijke verplichtingen uit de Wro. Dit komt omdat de provincie de lat heel hoog legt voor het oordeel 'goed'. Daarvoor moet namelijk echt volledig aan alle eisen voldaan zijn: het gehele gemeentelijke grondgebied moet belegd zijn met actuele bestemmingplannen waarin alle risico's voor gezondheid (geurhinder, geluidhinder, luchtkwaliteit), (externe) veiligheid en cultuurhistorie/archeologie afgedekt zijn.

WRO

Matig

Bestemmingsplan en beheersverordening:

- De gemeente beschikt nagenoeg voor het gehele grondgebied over één of meer bestemmingsplannen (er zijn geen beheersverordeningen). Het overgrote deel daarvan is actueel (minder dan 10 jaar oud); van de andere bestemmingsplannen is van het overgrote deel de periode op basis van artikel 3.1, derde lid, Wro verlengd. De geactualiseerde en verlengde bestemmingsplannen dekken de risico's af. Bij de gebieden die nog niet belegd zijn met een (actueel) bestemmingsplan doen de risico's zich niet voor.

De verbeteracties om uiteindelijk de status 'goed' te verwerven bestaan uit het afronden van het actualiseringsprogramma zoals afgesproken met de gemeenteraad.